

Ishaja vsak četrtak ob 4 uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovna pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znana za celo leto 4 krome, za pol leta 2 kromi. Za manj premožne za celo leto 8 krome, za pol leta K 1'50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopis sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznaniila sprejema upravništvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem brogu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglesi in poslanice se računijo po polit vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Vabilo

na občni zbor društva „Skalnica“.

V nedeljo dne 8. t. m. ob 4 1/2 pop. bo v prostorih slovenskega «Alojzijevišča» občni zbor društva slov. delavk «Skalnica». Dnevni red:

1. Nagovor predsednice.
2. Poročilo o blagajniškem stanju.
3. Nagovor duhovnega voditelja.
4. Pelje ženskega pevskega zbora.
5. Volitve.
6. Raznoterosti.

Podpisani odbor vabi pred vsem p. n. društvenice k vevlačnemu zborovanju, vabi pa tudi drugo p. n. slovensko ženstvo v Gorici, naj se udeleži shoda in pristopi k prepotrebniemu društru.

V Gorici dne 4. sept. 1907.

Odbor.

Županstva, pozor!

Na drugem mestu poročamo o akciji „Kmečke zveze“ za goriško okolico glede sena. Vsa stvar je osnovana na trdni in solidni podlagi, tako da je pričakovati najboljšega uspeha. Našim liberalcem pa to ni po volji.

Dobili smo v roke okrožnico „izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke“ na županstva glede skupnega nakupa sena. Liberalci so videč našo premišljeno akcijo v tej zadevi začeli prav po liberalno metati ljudstvu pesek v oči. Kako lahkomišljiva in nevarna, v nekem pogledu naravnost nemogoča, je ta liberalna akcija, je razvidno iz naslodbnega.

Prvič: Tako važno gospodarsko zadevo hoče voditi „izvrševalni odbor na-

rodno-napredne stranke“, ki nima niti pravnega obstoja in torej tudi nobene obveznosti. To se pravi po domače tako-le: Obstojno pravico pred postavo imajo le društva, osnovana na podlagi društvene ali zadružnega zakona. Izvrševalni odbor pa ni ne eno ne drugo. Torej pred postavo tudi nič ne velja. V slučaju kake nerednosti bi oblast izvrševalnega odbora sploh ne mogla prijeti, ker izvrševalnih odborov kot pravnih oseb postava sploh ne pozna.

Drugič: Liberalcem bi bilo ljubo, ker nimajo prav nobene gospodarske organizacije, da bi občine prevzele poroštvo pri nakupu sena za posamezne posestnike, ki ga ne morejo takoj plačati. To pa brez dovoljenja deželnega odbora občinskim zastopom ni dovoljeno. Ako občinski zastopi sedejo na liberalne limanice, se jim utegne zgoditi, da bodo potem odborniki iz svojih žepov plačevali morebitne izgube.

Županstva naj torej pazijo in dobro pomislijo, predno sedejo na ta liberalni lim. Ta najnovejši liberalni korak v pomoč ljudstvu kaže, da liberalci nimajo prav nobenega pojma o delokrogu občin, ne o načinu, kako naj se kmetu pomaga. Slabšega izpričevala bi si za svojo gospodarsko in pravno znanje ne bili mogli dati ko s to svojo nerodno „akcijo“.

Politični pregled.

Položj v Maroku je vedno bolj nevaren. Francoska vlada zopet pošlje v Maroko eno oklopno bojno ladjo, eno brigado kolonijalnih vojakov in en polk sudanskih rezervistov. To je že cela vojska — V Maroku imajo sedaj 2 sultana. Za starega se poteguje posebno duhovščina. — Španska pošlje v Maroko 2 veliki križarki in 2 torpedovca. — V soboto je bila pred Kazablansko velika bitka. Maročani so bili odbiti, a so se tudi Francozi morali umakniti. — Vse

Minulo je približno trideset let, kar je, nam že znani grof Chaina, študiral na pariški univerzi. Bil je talentiran mladenič, poln upov in nad. Njegovi predstojniki so ga ljubili in spoštovali, ker je bil res priden in blag učencec, ki so ga študije čez vse veselile. Posvetil se je z vso vnemo medicini, ter upal v nekaj letih dokončati študije in postati dober zdravnik.

Isto leto so se prirejali v Parizu veliki proticerkveni shodi in to dan na dan. Govorili in pisali so proti cerkvi ter preganjali in zasramovali duhovnike. Ker se je tudi naš grof Chaina udeleževal takih shodov, ni čudo, da se je tudi on takoj poprijel krivih naukov svobodomislicev ali liberalcev. Od takrat je izgubil vse veselje do študija, knjige so ležale v neredu po njegovi sobi — sploh ni se brigal več za nauke. Zshajal je v klube svobodomislicev, pisal tam dopise za protiverske časnike, razgrajal proti duhovnikom in pijančeval na vse mogoče načine. Prej priden dijak, vesenje svojih predstojnikov, postal je sedaj podel brezverec, pijanec in nečistnik. Predstojniki so ga svarili in opominjali, a zastonj so bili vsi dobri nauki. Težka

kaže, da v Maroku nastane velika vojska, za katero bo Francija rabila do 100 000 mož. — K sreči Maročani niso vsi edini.

Shod hrvaških kmetov. — Dne 25. p. m. se je sešlo v Zagrebu 2000 kmetov. Lepo je govoril posestnik Gombavič. Drugi govornik Jemrič je govoril o hrvatskem pravu. Dejal je: „Madjari nočejo priznati naših pravic, hočejo pomadjariti nas, ki nismo nikdar bili pod tujo vlado. Nikdar se ni svetil polmesec nad Zagrebom, medtem ko je okrog Pešte 157 let vladal turški konjski rep. Pred Dunajem se nam ni bati ničesar. Ondi vlada naš dobi kralj, ki nam je prisegel, in ki smo mu prisegli mi. Ondi zbornije državni zbor, ki je izvoljen na podlagi splošne in enake vol. pravice, ondi je 27 milijonov Slovanov mogočen činitelj“.

S. K. S. Z.

Odborova seja S. K. S. Z. je bila v ponedeljek ob 6 zvečer.

Sklenilo se je proglasiti kot društveno glasilo „Primorski List“. Vaznejše objave se objavijo tudi v „Gorici“.

Članarina za društva, ki imajo manj ko 100 udov, je 4 K na leto; za društva nad 100 udov pa 6 K na leto.

Vžigalice „Slov. kršč. socialne zveze“ — Somišljenike, ki se zanimajo za ureditev prodaje vžigalic „Slov. kršč. soc. zveze“ in drugega družbinskega blaga, prosimo, naj naznanijo „Slov. kršč. socialni zvezi“ v Ljubljani svoje naslove, da jih povabi na sestanek, ki se bo vršil v kratkem. Posebno vabimo k temu posvetovanju katoliško-narodno dijaštvo. Dobrodošli tudi pismeni nasveti.

Predavanja. Dr. Lampe je na jeseniškem zborovanju govoril o predavanjih v naših društvih. Dejal je:

Glede predavanj v društvih velja to-le:

je bila rešitev. Pijančeval je dalje, klel je, in glavna naloga mu je bila, netiti sovraštvo do cerkve in do duhovnikov, kjer je le mogel. Nekega dne mu je naložil odbor društva svobodomislicev, naj spiše dolg in oster članek za neki liberalni časnik proti duhovnikom. Sprejel je to nalogo in se odločil spisati doma, kar mu je bilo naročeno. Doma se je takoj lotil pisanja. Ni še spisal dve vrstici, kar obda vso sobo neka čudna svetloba, katera mu je takoj vzela vid, da je padel kakor mrtev v naslonjač. Pri vratih je stala krasna ženska, odeta v rdeč, z zlatom posut plašč, na glavi pa je imela krono iz samih biserov in diamanov. Okolu nje stalo je nešteto številno angeljev z lirami v rokah, in prepevali so sladke nebeske melodije. Predista Devica da znamenje za roko, vse utihne, ona pa zažuga grofa: „Grešnik, spreobrni se“, nakar izgine. Ko se grof kakor iz sanj prebudi, tresel se je kot šiba na vodi na mizi pa je zagledal bel zavitek, poleg katerega je stal listek s sledečimi vrstami:

Ko bodeš ležal na smrtni postelji, odpri ta zavitek.

1. Že zdaj je treba pripraviti v vsakem društvu vzpored predavanj za bodočo zimo.

2. Predavanja se naj določijo redno, kar moči pogosto (po krajevnih razmerah).

3. Vsebina predavanjem bodi apologetična in se bavi z napadi na vero, ki se v istem kraju razširjajo od nasprotnikov, dalje domovinoznanska. Posebno pa se naj razmotrivajo v izobraževalnih društvih strokovno-gospodarske stvari kmečkega, obrtnega ali delavskega stanu, kakoršno je ljudstvo. Voditelj društva naj si določi gotovo vsebino, ki se naj v gotovem času obravnava; potem ne bo nikoli v zadregi za snov predavanjem. Če le mogoče, naj se predavatelji menjujejo, za važne stvari naj se naroče strokovnjaki.

Vsako društvo naj vodi natančno statistiko predavanj.

Koder je mogoče, naj se predavanja razširjajo v pravi vednostni socialni kurz. Zveza gre v tem oziru rada na roko. Za nadarjene člane naj se vpelejo tudi govorniške vaje.

**

Prihodnja odborova seja bo prihodnjo sredo, 11. t. m. ob 6h zvečer v prostorih „Goriške zveze“. Gg. odborniki in odbornice, pridite!

Novice.

Čenjenim naročnikom. —

Na poziv, naj bi naši naročniki poravnali letošnjo naročnino do konca avgusta, odzvalo se jih je žal, vse premalo. Naj se nas cenjeni naročniki spomnijo. Vsa krščanski naročnik naj si šteje v sveto dolžnost, poravnati zaostalo naročnino, in še iz minulih let, ker imamo z listom ogromne stroške. Nekateri niso plačali naročnine še za l. 1906 in celo

LISTEK.

Božja milost.

Iz francoskega prevla Pincherle.

Nedaleč malega mesta L. na južnem Francoskem stoji velik grad, obdan od vseh strani z mogočnim smrekovim gozdom. Lastnik tega gradu je grof Chaina. Podedoval je to posestvo od nedavno umrlega strica, ki je bil učen in slaven astronom (zvezdogled). Stričevo ime je slovelo po širnem svetu. Ko se začena naša povest, sedel je grof Chaina neko deževno popoldne v svoji okusno opremljeni sobi poleg pisalne mize in mehanično brskal po kopici zastarelih pisem, ki so ležala pred njim. Bila so največ pisma iz dijaških let, mladostne bedarije, računani in druge take brezpomembne listine. Naenkrat se mu pokaže iz vse te kope bel, še neodprt zavitek. Razgane ga, in iz njega pade podobica Matere Božje, na kateri so stale sledeče besedice: Božja milost. Pariz 2. 9. 18.. Ko grof to prebere, se mu zmradi obraz, na čelu se mu naredijo gube in kakor nezavesten pade v naslonjač.

**

Odločil se je spraviti ta listek, in ga pomešal med druga pisma, potem pa začel premišljevat o tem, kar se je zgodilo. Ni hotel verovati, mislil je, da so bile le sanje, saj je vendar veliko številno učenjakov pisalo, da Matere Božje nikdar ni bilo, da je vse sleparija.

Ko je šel drugi večer spet v klub, da bi ondi govoril, ni mu šla besedica iz ust. Kakor hitro je začel govoriti, spomnil se je prikazni in ni bilo mu mogoče več nadaljevati. Spoznati je začel, da je bila vse resnica, da njegovo življenje ni pravo, da je na krivi poti. Lotil se je zopet študije in po dveh letih prestal vse skušnje. Ker je podedoval po stricu veliko premoženje, ni mu trebalo služiti si kruha kot zdravnik, rad je pa pomagal revežem in jih zdravil brezplačno. Postal je bogaboječ mož ter se čuti še danes srednega.

za leto 1905. Somišljeniki agitirajte za »Primorski List«. Cena listu od sedaj do novega l. je 1 K 36 v., za manj premožne pa 1 K.

Kdor lista redno ne prejema, naj reklamira: »Zadnje stev. lista nisem prejel«. Pismo bodi odprto, z zamke ni treba. Na ovitku naj se poleg naslova zapiše: »Reklamacija«.

Za seno. — Na poziv »K. Z.« za goriški sodni okraj se je zbralo preteklo nedeljo precejšnje število zastopnikov onih občin, ki lodo letos trpele vsled pomanjkanja sena. Posveta sta se vdeležila tudi državni poslanec Fon in deželni odbornik Berbuč; deželna poslanca Blaž Grča in Anton Jakončič sta pismenim potom opravičila svojo odsotnost, želeč shodu obilo vspeha. Posvetovanje je otvoril predsednik »Kmetске zveze« deželni poslanec Klančič, po čegar mnenju naj se akcija razlegne na vse prizadete kraje. Da se dožene, koliko in kake vrste sena bodo potrebovale posamezne prizadete občine, se je sklenilo poslati na vsa županstva prizadetih občin obrazce, na katere bodo zapisala, koliko da žele posamezni posestniki sena in koliko da bodo sploh občine trpele vsled suše. Ta naročila so za sedaj še neobvezna, ter bodo obvezna postala tedaj, ko se ugotovi koliko se bode lahko nabavilo sena in po kaki ceni. Določilo se je, da bodeta v tej zadevi govorila pri okrajnem glavarstvu, namestništvu in pri deželnem odboru predsednik »Kmetске zveze« in državni poslanec Fon. Sestavila se bode tudi spomenica, ki se bo odposlala vladi in deželnemu odboru. Državni poslanec Fon obljubi poskrbeti v ministerstvu za znižanje voznarine in delovati na to, da bode dala vlada iz draginjskega zaklada podporo. — Storilo se bo vse, kar je mogoče, da se olajša kmetovo stanje. Upanje je, da bo akcija imela uspeh. — Županstva prizadetih občin prosimo, da nam doposlane obrazce izpolnjene najhitreje vrnejo.

Deželni odbor je izdal na ministrskega predsednika spomenico, v kateri priporoča vladi, naj se bolj briga za prebivalstvo goriške dežele. Posebno pa priporoča povzdigo živinoreje, trtorreje, vodovode, ceste, železnico Sv. Lucija-Idrija, pogozdovanje, sviloreje itd. Vse to moramo iz srca pozdraviti! Zahteva pa dež. odbor tudi potrditve občinskega reda, ki je bil sklenjen svoj čas proti glasovom naših poslancev, in ki bi bil hud udarec za slovenske občine. Proti temu moramo pa protestirati!

Na adresu c. kr. gozdne direkcije v Gorici. — V oddelku trnovskega oskrbnništva so začeli čistiti ceste — sekati razno drevje 2 m ob cesti, in to je prav. Zakaj pa v tem oziru ne stori ničesar c. kr. oskrbnništvo na Dol-u? Smreke na Mali Lazni bodo kmalu s svojimi vejami cesto pometale... Bukovje bije človeku v obraz, ako se pelje skozi gozd na Dol... Naj torej veseljavna c. kr. gozdna direkcija blagovolj ukazati, da se ceste povsod enako očistijo, za kar ji bodo potniki jako hvaležni!

Novi deželni volilni red — potrjen? — Listi poročajo, da je cesar potrdil novi deželni volilni red; a da razglašeno to še ni.

Duhovska vest. — Č. g. I. Milanič pride iz Dol. Tribuš kot kurat v Roče; v Dol. Tribuš pride g. kaplan Sok iz Cerkena kot provizor; kot kaplan v Cerkena pride g. I. Kos od Sv. Lucije.

Franciškskanske izpremembe v Gorici in na sv. Gori. — Dosedanji gvard. v Gorici preč. g. p. Baz. Dolinar je ostal gvardijan in postal defintor. P. Arhangel Apej gre s Kostanjevice v Kamnik kot katehet; p. Fructuoz Frank pride v Nazaret na Štajersko za učitelja; p. Aleksander Vavpotič gre kot organist v Ljubljano. V Gorico pridejo: p. Ferdinand Zajec pride za organista; p. Leonard Kalca iz Ljubljane in p. Vincenc Kunstelj iz graške univerze kot profesor na domačo gimnazijo. — S svete gore gre: p. Oto Kocjan v Pazin. Na sv. Goro prideta: gg. p. Marijan Sirc iz Zagreba kot vikarij; p. Križostom Wester iz Nazareta.

»Duhovska Zveza« za slovenske duhovnike goriške nadškofije vabi svoje člane na občni zbor, ki se bo vršil v petek dne 13. t. m. v učilnici deškega semenišča ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: Odborovo poročilo in slučajni predlogi. J. Pavletič.

Pošta in služba božja. — Trgovinsko ministerstvo razpošilja te dni odlok na svoje uslužbence, da morajo ob nedeljah in praznikih vršiti svoje verske dolžnosti in morajo imeti vsled tega svoje urade zaprte.

Za vinogradnike. — V Bolcanu na Tirolskem se je pretekli terek vršila konferenca, sklicana od krščansko-socialnih poslancev. Naperjena je bila proti vladi, ki še sedaj ni objavila novega viničarskega zakona, dasiravno ga je cesar že potrdil. Če v štirinajstih dneh vlada ne stori svoje dolžnosti, odpošljejo na Dunaj pod vodstvom poslanca pl. Leysa posebno deputacijo. Obenem se je sklenilo, obvestiti viničarje po celi državi o gibanju južnotirolskih vinorejcev ter jih pozvati, naj se pridružijo. Sedaj se poroča, da je novi vinski zakon že potrjen in stopi v veljavo 1. decembra.

C. kr. okr. šol. svet za goriško okolico je imel sejo 20. avgusta 1907. — Gospica Marija Perc, učiteljica v Skriljah, je dobila radi bolezen polleten, gospica Marija Blažič, učiteljica v Kamnjah, radi bolezn 6 tedenski dopust. Začasno so bili nameščeni gg.: Franc Mermolja iz Dobravelj za nadučitelja v Crničah; Viktor Zgonik iz Podlake v Dobravlje; učiteljski kandidati: Tušar za Podlako-Dolenji Lokovec; Figl za Ajdovščino; Gabrijelčič za Lokve; Podgornik za Lokovec; gospic: Hadv. Strel iz Lokev v Bakovico; Ljudmila Lavrenčič iz Ajdovščine na Vitovlje. Suprirani bdetao gospici Gabrijele Mrevlje v Skriljah; Amalija Muravec v Kamnjah. Gospica Josipina Srebernič ostane začasno v Rihemberku. Prošnja za samostalno šolo v Zalovščah p. J. Dornbergu se predloži pomnoženemu c. kr. okr. šol. svetu s priporočilom, naj se ji ugodi, če je zadostno število otrok in to s posebnim ezinom na visoko število otrok na štiri-razrednici v Dornbergu. Dovolilo se je, naj se vpelje v Vrtojbi v II. in III. razredu začasno poldneven pouk. Na prošnjo, naj bi se ustanovila za Kanalski in Tolminski Lm rečna šola, se je sklenilo, predlagati pomnoženemu c. kr. okr. šol. svetu, naj se odpošlje na mešana komisija goriškega in tolminskega okr. šol. sveta. Nakazalo se je izplačilo nekaterih računov in rešilo nekatere vloge male važnosti.

Mučne vojaške vaje in naši poslanci. — Letos se vrše na Koroškem tako naporene vojaške vaje, da je vsled napora več vojakov že pomrlo, na stotine pa zbolelo. Član »Slovenskega kluba« g. poslanec Pogačnik, ki je načelnik vojnega oddelka, je včeraj zjutraj poslal vojnemu ministru Schönauhu sledečo brzojavko:

»Z ozirom na dosedanje naporene vaje in na skrajno neugodno vreme prosim Vašo prevzišenost, vplivati na to, da se nadaljni manevri odpovedo da se preprečijo večje nesreče in bolezn«.

Sovražnik cerkve na smrtni postelji. — V Genovi je ležal na smrtni postelji najhujši liberalni časnikar Italije, Jurij Brozi. Bil je voditelj vsega cerkvi sovražnega gibanja. Pred smrtjo pa se je spravil s cerkvijo, preklical je vse svoje zmote in v oporoki določil, da se to javno razglasi.

Domače žganjarne. — Posl. Povše piše o tem sledeče: Znano je, da je finančni minister meseca julija sklical nekaj poslancev in kmetiskih posestnikov, ki se bavijo z domačo žganjarjo, na posvetovanje, katere olajšave od strani finančne oblasti bi bile potrebne, da se kmetom omogoči brez posebnih sitnosti izrabiti zakonito določeno oprostitev od davščin pri kukanju žganja iz domačega pridelka, sadja, tropin itd. Pri tej enketi so zastopniki kmetov navedli vse, kar otežkočuje pravzaprav nemogočje izrabiti pridelano blago, ker so sitnosti s tem v toliki meri spojene, da se rajši opusti poraba pridelka. Osebito veliko sitnost dela to, da se mora že do sredi oktobra naznaniti, koliko so bo kuhala žganja v prihodnjem letu in iz katerega žganja, ko kmetovalec pač ne ve, kaj bo v prihodnjem letu sploh pridelal, n. pr. sadje, katerega sedaj že tretje leto ni. Istotako se je zahtevalo olajšave če nepričakovane ovire nastanejo, da se sme prenehati s kuhanjem žganja, kar pa je sedaj kaznivo in sicer se narekujejo kazni, ki presejajo sploh vso vrednost blaga. Ker posli zahtevajo vedno več pijače, zahtevalo se je od strani kmetovalcev, da se tudi večji kontingent, to je večja množina litrov dovoli posameznim kmetom.

Nato je finančni minister sedaj začasno dal sledeči odlok. Najprej pravi, da je naročil finančnim oblastvom, da sestavijo poljudno spisan pouk, kako je pri domačem žganjarjenju postopati, da se ne kršijo dotične postavbe ter da se s tem kmetovalci obvarujejo glob. Istotako se naroča finančnim oblastvom, kako jim je v tem postopati in kako imajo uporabljati zakonite določbe ter pri tem varovati kmetovalce, v kolikor je sploh dopustno v zakonu. Prenaredila se bo napovedna dolžnost in pri tem olajšala napoved. Skušalo se bo ugoditi tudi zahtevi, da se sme prenehati s kuhanjem, če nastanejo nepričakovane ovire, n. pr. obilno delo, bolezn v rodbini itd. Obljubljeno je tudi, da se bo množina davka prostega žganja povišala. Posebne vrednosti pa je, da je finančna oblast pripravljena pogoditi se za primerno malo svoto, da potem odpadejo vse sitnosti kontrole in tudi ovire prodaje tako nakuhanega žganja, sedaj pa se sme davka prosta kuha le za dom porabljati.

Nekaj olajšav se je v tej enketi doseglo, pa ožji odsek, ki je bil od enketi pooblaščen vršiti pogajanja s finančnim ministrom, in kojega član je tudi poročevalec teh vrstic, se ne zadovoljuje s tem odlokom ministra, ker so obljubljene olajšave nezadostne, pa tudi nejasne; zato se mora akcija v tem oziru nadaljevati in če treba zakonodavnim potom dognati v prid kmetovalcev, ki so pač opravičeni brez nadaljnih ovir izkoriščati vse pridelke v kmetiji, od katere itak že plačujejo davke.

Vabilo na katehetski shod združen z ustanovnim in občnim zborom. Društva slov. katehetov dne 10. in 11. sept. 1907 v Ljubljani. Spored: Ponedeljek, 9. septembra: Ob 8. uri: Pozdravni večer v mali dvorani hotela »Union«. Torek, 10. septembra: Ob 8. uri zjutraj: Sv. maša v marijaniški kapei. Ob polu 9. uri zjutraj: Pričetek zborovanja v Marijanišču. a) Pozdrav zborovalcev, nadzornik kanonik preč. g. A. Karlin. b) Ustanovni in občni zbor Društva slovenskih katehetov. c) Predavanje o učni metodi, prof. čast. kanonik g. Ant. Kržič. Ob polu 3. uri popoldne a) Nastop pri učencih II. razreda, katehet g. P. Regalat Čebulj O. Fr. b) Predavanje o disciplini v šoli in cerkvi, katehet g. Ant. Čadež. Sreda, 11. septembra: Ob 8. uri dopoldne: a) Nastop pri učenkah IV. razreda, katehet g. J. Mlakar. b) Katehet vzgojitelj, predava prof. g. dr. Gregorij Pečjak. Ob 2. uri popoldne: Prost razgovor.

Krščansko misleče učiteljstvo je imelo danes dopoldne svoj dan. Ustanovilo se je društvo krščansko mislečega učiteljstva. Dvorana v »Šolskem Domu« je bila polna. Došlo je tudi mnogo liberalnih kolegov in kolegij pod varstvom dveh generalov. Shod je otvoril in vodil g. vodja Abram. O programu je govoril g. nadučitelj Likar. Dokazal je potrebo novega društva, ki bo delalo na podlagi krščanskih načel. Njegove besede so silno zbudile liberalne teroriste, da so začeli delati nemir; a so nehali, ko so videli, da ne opravijo nič. Viharno odobravanje je vzbudil govornik, ko je dejal: »Po vas izzvana vojna naj se začne!« Potem je bral pravila, ki so bila brez ugovora sprejeta. Ko se je oglašil k besedi gospod državni poslanec Jaklič, so liberalni učitelji odšli, boječ se slišati resnice iz ust g. poslanca. G. Jaklič je povdarjal, da mora učiteljstvo delati z ljudstvom. Učitelji si morajo biti v svesti, da morajo delati za ljudstvo, šolo in narod. A našim liberalnim tovarišem je le za liberalno strankarstvo. Voditelji učiteljstva hočejo, da bodi vsak učitelj obenem liberalec, t. j. proti ljudstvu in proti veri. Govornik želi sicer, da bi se učiteljstvo združilo strokovno brez strankarstva. Če pa se strokovna organizacija zlorablja v strankarske namene se moramo ločiti. Kamenjski učitelj Vodopivec je govoril nekaj in branil liberalne tovariše; a krepko so mu odgovorili gg. Kosec, Švara, Rustja, Jaklič in Abram. Pozdravila sta učiteljstvo še gg. poslanec Grča in dr. Pavletič. Ko sta govorila še gg. Hrovatin in Kosec je zaključil predsednik gosp. Abram shod zahvalivši se vsem skupaj, predvsem pa neustrošenim gđ. nam učiteljicam in g. poslancu Jakliču. (Viharni pozdravi.)

Šopek liberalnih cvetic je povil neki nasprotni nadučitelj v »Soči« dne 22. avgusta ter jih nekomu poklonil. Ko sem bral v novinah, kako slabo

vzgaajo rihenberški učitelji ondotno mladino spomnil sem se na omenjeni dopis v »Soči«. Škandal je, da slovenski nadučitelj spiše dopis v tako surovem tonu in se zraven tega še junaško podpiše! V tem dopisu kar mrgoli izrazov kakor: »sestražani pes«, podli denuncijant itd. Jaz sicer g. Strnada osebno ne poznam in tudi ne vem, komu je dal poduhati, da se s takimi dopisi ljudstvo demoralizira. Nekdo.

— Na c. kr. pripravnici za učiteljska v Podgori pri Gorici prične šolsko leto 1907—08. dne 16. septembra t. l. s sv. mašo. Vpisovanje učencev bo dne 14. in 15. septembra od 9—12. ure dopoldne v tamošnjem šolskem poslopi. V ta zavod se sprejemajo krepki in zdravi dečki, ki so dovršili z dobrim vspehom ljudsko šolo ali pa kak razred srednjih šol ter so dosegli vsaj 13½ leta svoje starosti. Za vsprejem se zahteva: 1. zadnje šolsko spričevalo; 2. krstni list; 3. zdravniško spričevalo; 4. spričevalo v obnašanji pa le tisti, ki že več časa niso obiskovali šole. Šolnina se na tem zavodu ne plačuje, temveč dobe pridni, pa potrebni učenci nekaj državne podpore. Učanci naj prihajajo k vpisovanju v spremstvu svojih starišev ali njih namestnikov. Stanovanje in hrano se dobi tam od 12 do 14 gold. na mesec.

— **Strele v mestu.** — V soboto popoldne je v mestu med nevihto in nalivom hudo treskalo. Na Attemsovi palači je strela odbila glavo možu, ki je stal na stehi. Kos glave je padel na dežnik neke mimo idoče gospice ter jo ranil na roki. K sreči pa je bil mož — kamenit.

— **Kronanja podobe M. Božje** na Brezjah se je udeležilo v nedeljo 30.000 ljudi iz vseh krajev Slovenije.

— **Na c. kr. učiteljsku v Kopru** bo vpisovanje za šolsko leto 1907/08 dne 13. in 14. septembra od 9—12 predin od 3—6 popoldne. 16. septembra se prične na vadnici redni pouk in se začnajo na zavodu vsprejemni, ponavljajni in zrelostni izpiti.

— **Strašna smrt pri zgradbi cerkve v Pečini.** — Pri stavbi nove cerkve v Pečini na Dolenjskem se je za ponedeljek popoldne iz lahkomiseljne krivde prizadetega prigradila strašna nesreča. Kakor znano, gradi to cerkev eno največjih in najlepših na Dolenjskem, stavbena trvdka »Spacapan i drugi« iz Renč. Zgradba je bila že do konca glavnega venca sredno končana, in rečeni dan so polagali nanjo še obesek, ali kakor pravijo »sims«. Ta nakit sestaja iz posebne mase vlitega kamna, katerega pojedini kosi so do 180 m dolgi in blizo 350—400 kg. težki. — V ponedeljek popoldne sta enega teh kamnov vzdigovala delavca Fajk in Spacapan (ta ni identičen s podjetnikom Spacapanom). Okrog 5. ure je Spacapan poslal delavko Marijo Pacelj po pivo. Ko se mu je delavka približala na glavni oder, spusti Spacapan kamen, ki je slonel na valarjih, in se skloni nekako kleče na desko dobro utrjenega odra. V tistem hipu pa je zdrčal kamen nad Spacapanom iz svoje lege, prodril debelo bruno odra ter med tem ko je strašnim treskom telebnil ob tla, kjer se je globoko zaril in preklal, potegnil tudi Spacapana in delavko za seboj. Spacapan je padel tako nesrečno ob kamen, da si je razbil vso glavo in zlomil nogo, ter bil takoj na mestu mrtev. Marija Pacelj je imela pri vsi nesreči vsaj to srečo, da se je vsled obleke padec kolikor toliko zadrževal in pa da je pala na truplo ponesrečenca. Sprva se je sicer mislilo, da je tudi ona mrtva, pa k sreči razum težkega pretresenja najbrže ne bo resnejih poškodb. Drugega dne se je že popolnoma zavedla. Delavec Fajk, ki je delal na drugem koncu usodepolnega kamna, se je še ob pravem času k zidovju sklonjen, krčevito oprjel in obstal nepoškodovan na odru.

— **Stroge policijske odredbe.** — Znano je našim čitateljem, kako umazano gonjo so pričeli laški socialni demokrate proti katoliški duhovščini. Vse poštono časopise se zgraža nad tem lopovstvom, ki jo je vprizorila socialna demokracija. Konečno se je zganila tudi policija. Policijski prefekt v Rimu je izdal na vse komisarijate posebne okrožnice, v katerih naznanja, da se ne bo več nupad ali sramotenje na kakega duhovnika kaznoval po § 458, temuč po § 142, ki določa zapor od 3—30 mesecev. Tako je prav, sedaj bo vendar konec nesramne gonje. Take odredbe bi bile potrebne tudi za naše liberalne in socialistične časnikarske hijene.

— Kuhinjska šola v Gorici se odpre s prvim oktobrom. Na to se opozarjajo cenjeni gostje!

Darovi.

Za „Slovensko sirotišče“. — P. n. gg.: Ivan Humar, karat, 4 K; Jernej Zajec 30 v; M. M., 10 v; Goričan 2 K; nek dobrotnik 1 K 34 v.

Bog stotero poplačaj!

Iz goriške okolice.

g Shod v Šempasu. — Posl. g. Fon je imel v nedeljo svoj prvi shod in ta v Šempasu. Na preprosto vabilo v naših listih je došlo na shod nad tristo volilcev. G. poslanec je priredil shod svojih volilcev, prišli so pa tudi oni, ki ga niso volili. Bodi prav! Prav pa ni, da so le ti v svoji senci dali zavetja znane mu kričanju, da je mogel motiti govornike. Potrpežljivost modrih je zmagala in shod se je vršil brez nezdode.

G. državni poslanec se je zahvalil volilcem na obilni udeležbi ter precej prešel na poročilo o delovanju državnega zbora. Omenil je različnih strank in klubov, potem pa pojasnjeval prestolni govor. Pojasnil nam je, v katerih točkah nam je poklonjena cesarska vlada in tako po cesarjevi besedi se tako zavezala delati za ljudski blagor. Povdarjal je, da se po danih obljubah bližamo boljšim časom, ker je vlada na tako slovesen način velik del programa naše ljudske stranke, ki jo zastopa v državnem zboru „Slovenski klub“, sprejela v izvršitev. Govoril je nadalje o delovanju „Slovenskega kluba“ in „Kmečke zveze“, končno pa o nekaterih domačih zahtevah glede cest in osušitve lijaške doline. Volivci so pazno sledili izvajanju g. poslanca, so mu pogosto z medkljico pritrjevali, končno pa mogočno zaploskali.

Na to se je oglasilo več volilcev k besedi. G. Faganel se je spodtikal nad neko vrsto visokih pokojnin. Č. g. vikarij Frank je grajal prehitro vožnjo avtomobilov. Drugi so se pritoževali nad zemljiškimi in lišnim davkom. Č. g. župnik Grča je predlagal resolucijo, v kateri shod volilcev izreka zahvalo g. drž. poslanca na njegovem splošnem delovanju v edinstvi in družbi poslancev „Slovenskega kluba“ in posebej na njegovem delovanju za naše domače potrebe, in ga naprosi, da naj še na dalje deluje a) za izvršitev erarske ceste v Trnovski gozd; b) za državno podporo cest, ki vežejo gorjenjo vipavsko dolino z doleno in c) za podporo osušitve močvirja v lijaški dolini. G. Anton Bele, nadučitelj je dodal in pojasnil resolucijo za odpravo nemškega in italijanskega napisa na lijaškem mostu in drugo radi Slovincem nepovoljnih razmer na goriškem kolodvoru državne železnice. Resolucije so bile vse soglasno sprejete in izročene državnemu poslancu. Na to je bil shod zaključen. G. poslanec pa se je še dalje časa razgovarjal z volilci in je slišal še razne želje volilcev, katere si je zapisal, da se prilično za nje potegne.

g Sestanek volilcev v Ozeljanu. — Po končanem shodu v Šempasu je državni poslanec gosp. Josip Fon počastil tudi Ozeljance. Njegovi volivci so se sploh vdeležili shoda v Šempasu, naprednjaki pa so ga pričakovali na Otavi. Sešli so se vsi naprednjaki, bilo je pa tudi nekaj „Slogašev“ vmes. Dvorana se je skoro napolnila. G. drž. poslanec je prijazno nagovoril došle volivce. Omenil je, da so mu Ozeljanci dali le malo glasov, da pa on zdaj na to ne misli, ter hoče poslušati želje tudi onih, ki ga niso volili, ker mu je mar za blagor vsega slov. ljudstva. Govoril je o delovanju državnega zbora, posebno glede pogodbe z Ogrsko in o meloracijskem zakladu, pa o cestah in osuševanju lijaške doline. Unela se je po tem živahna debata. Volivci so bili gostobesedni z raznimi vprašanji. Veliko je bilo govorjenja glede ceste v Trnovski gozd. Potem je prvi naprednjakov g. Franc Špacapan želel izvedeti vzrok, zakaj gosp. drž. poslanec ni pristopil v Jugoslovanski klub. V pojasnilo je dobil razen drugih razlogov i ta, da najbolj vneti prijatelji Jugoslovanskega kluba sami priznavajo, da zastopniki raznih strank ne morejo skupaj v enem klubu vspešno delovati. G. Jan. Špacapan je skrbel za zabavo z vprašanjem glede svoječasnega predsednika v akad. društvu

„Triglav“. Dobil je povoljen odgovor. „Triglav“ namreč ni bil politično, ampak zgolj slovensko akademsko društvo pod zastavo z geslom: „Biti slovenske krvi, bodi Slovincu ponos“, kar pa je poslancu bilo in je v ponos, zato je bil lahko predsednik takega društva. Gosp. Alojzij Rijavec se je pritoževal nad uničevanjem koristnih tičev, govoril o škodljivih črvih, o suši in o pomanjkanju sena. Posebno o nabavi sena se je razvel obsežen razgovor. G. poslanec je povedal, kaj se je danes dopoldne v Gorici o tem določilo, ter naročil Ozeljancem, naj naznanijo količino, koliko namreč se zavežejo in po kateri ceni kupiti sena.

Na to je vstal zopet gosp. Franc Špacapan, se je zahvalil g. poslancu za obisk in mu izrekel zaupnico. Zborovalci so temu pritrdili z živahnim živio. G. poslanec je še opozoril, da je vedno pripravljen poslušati zahteve in želje tudi tistih, ki ga niso volili, naj se le zaupljivo obračajo nanj. Konečno je še g. nadučitelj Likar pohvalil delovanje g. poslanca in mu priporočil skrb za Ozeljance v bodočnosti. In zopet je po dvorani zadonelo „živio“ g. poslancu.

Da se pa Ozeljan ni popolnoma zatajil, zato so poskrbeli nekateri nerazodni mladiči, pa žvižganje se jim ni posebno obneslo.

g Dva shoda. — V nedeljo priredi poslanec Fon dva shoda. Dopoldne ob 1/2 11 v Dornbergu, popoldne po blagoslovu v Mirna.

g Umrla je v Dornbergu včeraj soproga tamošnjega gostilničarja in mesarja g. Pelicona gospa Amalija Pelicon roj. Vodopivec. Pogreb bo danes ob 5. uri pop. N. p. v m.!

g Iz Mirna. — Poslovil se je od nas č. g. kaplan Iv. Podobnik in odšel je za župnega upravitelja v Ajdovščino. Težave te službe je skušal že pri nas, ki gotovo niso bile manjše, kakor bodo v Ajdovščini. Prestal pa jih je častno. Poleg dovolj drugih opravkov je bil načelnik posojilnice ves čas, odkar nas je zapustil prejšnji g. župnik. Tudi za naše „Kat. del. društvo“ in njega delovanje se je vedno zanimal in trudil. Ako društvo stori v kratkem na potu izobrazbe velik korak naprej, bo to njegova zasluga, za kar mu kličemo: Hvala! Bog povrni! Šel nam je v vsakem oziru na roko. Njegova vrata so bila nam vedno odprta ob času važnih posvetov in sklepov dobri stvari v prid. Ravnati se hočemo po zadnjem njegovem priporočilu s prižnice in v tem dubu mu kličemo tudi mi: Z Bogom!

g Strela je ubila v soboto pop. v Vipolžah posestnika Jasničiča, ko je na njivi sejal deteljo. Ko ga zvečer ni bilo domov, so ga šli iskat in ga našli na njivi ubitega.

g Dež v Brdih. — Po dolgotrajni suši je Brda pretečeno nedeljo zjutraj vendar enkrat obiskal pohleven, trtajoč dež. Grozdje sedaj se dobro debeli. Zetli je še več dežja.

g Toča. — V nedeljo je padlo precej dežja po deželi. Žal, da ni bilo brez toče. Posebno po Jazbini med vogersko in šempasko občino je toča naredila veliko škodo po bregovih.

g Občinske volitve v Solkanu se bližajo. Kmetje in obrtniki! na krov, da bo konec sedanjih razmer v občinskem gospodarstvu! Jožef Vuga se strašno peha za Otona Lenassija. A na dan volitve pokažite, da Solkan je slovenski in zato ne marate Lenassija ter njegovih zagovornikov. Na delo!

g Nagla smrt. — Na Lokvah je umrl 1. septembra mladenič Štefan Makuc. Prišel je pred par dnevi Koroškega domov; v nedeljo je še ustal — sicer nekoliko slab, a zdelo se je, da ne hudó — popoldne ga naenkrat obide slabost, zakliče še enkrat: „Oče!“ — in mladenič je bil mrlič. Za žalostne stariše je tolažljivo le to, da je ta mladenič še 15. avgusta bil na sv. Višarjah. N. p. v m.!

Iz ajdovskega okraja.

g Odkritje S. Gregorčičeve spominske plošče v Rihembergu. — V nedeljo popoldne se je vršilo v Rihembergu slovesno odkritje S. Gregorčičeve spominske plošče. Slavnostni vsopred se je izvršil prav lepo. Otvoritveni govor je imel g. župan Pavlica, slavnostni govor pa dež. odbornik prof. Berbuč. Lepo so peli domači cerkveni pevci, nadalje so kaj lepo peli pevci „Izobr.

društva“ iz Batuj s spremljevanjem črniških tamburašev, izborna sta bila tudi zbora „Zvezde“ iz Sovodenj in „Prešeren“ iz Št. Petra. Ljubko je deklamovala deklica Štefanija Vidmar pesmico „Slovo“. Obžalovati je, da se liberalci tudi pri tej svečni priliki niso mogli dostojno obnašati. Kričali so cel čas. V žvižganju so se izkazovali Bricevi, Možinovi in Plesničarjevi šolarji, v kričanju pa pevci imenovane trojice. Kdo je te ljudi pripravil do tega? Demonstrantje so zasedli prostore pri Ličnu, kjer bi se bil imel vršiti koncert. Razgrajali so upili: „Doli s farji! Doli s klerikalizmom! Doli s Štrancarjem!“ Nekaj šolarjev so zaprli obč. čuvaji, enega razgrajča ki je imel v roki nož, pa orožniki. Tu si oglejte liberalno omiko! Sramota za cel slovenski narod je, če bode taka stranka še v bodoče mogoča med nami! Zvečer so pijani razgrajči napadli črniške tamburaše in jim polomili glasbila. — Ljudstvo rihemberško je ogorčeno nad temi divjaki. Čast in slava poštenim Rihemberžanom, ki so sicer proslavili svojega pesnika!

g „Kmečka zveza“ za ajdovski sodni okraj bo imela svoj ustanovni občni zbor v nedeljo, 8. t. m. ob 4 pop. pri Rebku na Goričici. Dnevni red je: 1.) Poročilo pripravljalnega odbora. 2.) Sprejemanje članov. 3.) Volitev odbora. 4.) Raznoterosti. Naznanjamo vsem prijateljem „Kmečke zveze“, da je vlada ustanovitev društva dovolila. Hkrati jih pozivljamo, naj priglase svoj pristop že na ustanovnem shodu izvoljenim začasnim odbornikom. Pripravljani odbor namreč ima pravico, člane nabirati.

g Strašna nesreča bi se bila kmalu zgodila v Rihemberku. Ko je voz črniških tamburašev stal na dvorišču pri Ličnu, so nekteri poživljeni liberalci odstranili eno kapo pri kolesu. Kolo je sicer nekaj časa teklo, a pod Rihemberkom je padlo iz svoje osi. — Sreča, da se pri tem noben mladenič ni ponesrečil. Tu se vidi, kakšno omiko razširjata „Soča“ in „Primorec“. Tu se vidi, kako vzgajajo ljudstvo napredni učitelji. Sramujte se!

g Lepega vozniaka so imeli batujski pevci, ko so se peljali v Rihemberk. Pri odkritju spominske plošče je pomagal liberalcem žvižgati. Za to „sodelovanje“ bo dolgi Kalabrež računil eno krono več. Pa naj bo, saj jih je silno potreben!

g Trgaj mi rožice. — V 99. št. „Soča“ se norčuje neko duševno revše iz pevskega zbora, ki je pel baje: „Tak dolgo smo prepevali“ in baje tudi „trgaj mi rožice“ itd. in pravi o tem, da jo bilo to smešno. Temu nadutnemu lažničnjaku se zdijo narodne pesmi smešne! Ubogi revež nima toliko znanja o slov. glasbeni literaturi, da bi vedel, da so te pesmi le odlomek iz VI. venca Fr. Ferjančičevih krasno harmonizovanih nar. pesmi. Sicer pa je omenjeni pevski zbor pel cel venec. Omenimo pa, da pesmi „delaj mi pušcelce“ sploh ni v nobenem Ferjančičevem venecu. Torej ne morem umeti, kje je dolgohudi kritik slišal one besede.

g Jezik so kazale. — Ko je liberalna sodrğa napravila demonstracijski obhod po Rihemberku povodom zadnje slavnosti, marširala so v zadnji vrsti nektera dekleta ter mimoidočim kazale svoje napredne jezike. Videli smo jih — dolgi so.

g Zakaj niso nastopili? — V „Soči“ se pritožujejo liberalci, češ, da jim je bilo zabranjeno sodelovati pri Gregorčičevi slavnosti v Rihemberku. Prepričali smo se, da je to debela laž. Edini in pravi vzrok zakaj nista nastopila Plesničar in Mažina s svojimi pevci je ta, da nista bila zmožna naučiti svojih pevcev pesmi katere so bile na programu. Zbrala sta pevca — poskušala — a ni šlo. Ali so učne moči ali materijal tako slab — tega ne bomo razmotrivali. To je resnica, kar pa piše „Soča“ je vse laž.

g Naprednjaško petje. — Med slavnostnim govorom „popeval“ je napredni rihemberški pevski zbor. Resnici na ljubo moramo priznati, da tako surovih glasov nismo slišali. Ti pevci in njih učitelji so toliko napredovali v glasbeni umetnosti, da so vsa pravila v taktu in harmoniji — daleč za se pustili.

g Na Otlici vidno in vedno napredujejo. Omenil le 2 novosti: 1. cerkev je dobila nov kip „Angelja Varha“ — res krasno delo, ki se še primerjati ne dá stari podobi „Angelja Varha“, od

katere se pa vendar stare ženice težko ločijo... 2. prva veselica Marijinih hčer je vspela jako dobro. Ponovila se je ta veselica deloma v nedeljo 1. septembra. Pevcem bi bilo želeli, da bi dobili še par dobrih basov, potlej pa že lahko nastopijo še bolj javno nego do zdaj... Igravke v igri „Cita“ so se vrlo držale, ko bi prostor bil zaprt in ne le za silo napravljen, bi marsikak gledavec in po-n poslušavec imel — solzne oči... Glej, Cita, da boš res ostala dobra Cita, in tudi poboljšane deklet naj pazijo, da zopet ne postanejo Mala, Prava, Per-verza... Ogromen smeh pa je vzbujal drugi prizor: „Kmet Herod! Tu so pokazali pa moški svoj talent — res, občudovati je treba take igravce, ki prvič nastopajo... Le tako naprej; pošteno veselje naj posluša nošeno delo!

g Iz Brji. Na vejici „Primorca“ je pognal lažnjiv članek iz Brji 3. avgusta 1907. Vi, ki hočete dokazati z vašim dopisom, da je rihemberška cerkev dovolj prostorna, najbrže vse sodite po sebi. Za vas in take vrste ljudi, kakor ste vi, je gotovo še prevelika, zato, ker jo redkokedaj znotraj vidite; ne rihemberške, in ne nobene druge. Pod žabeljskim turnom in v kasovski dvorani so vsa vaša sveta opravila, odpustke pa dobivate iz društvenega soda. O cerkvi, vam svetujem, da se nikdar ne glasite, ker s tem se le smešite; saj še vrbaci na strehi vedo, da vi niste ne za brjsko in ne za rihemberško cerkev. Pač pa dobro vemo vsi v naši fari, da se veliko trudite in da napravljate razdor med nami Brjci, da ne pridemo do zidanja ne ene ne druge cerkve. Kako bi se preprečilo zidanje v Rihembergu, to imate zmeraj na dnevnem redu. Vi, ki pišete v vašem dopisu, da župnik in Pavlica snujeta zidanje nove cerkve v Rihembergu, ste pokazali, da rihemberških razmer nič ne poznate, najmanj pa zadeve o cerkvi. Kaj niste nikdar slišali pokojnega župnika, ko je razlagal in vneval ljudi za zidanje nove cerkve. Torej se nista sedanjí župnik in župan tega izmislila. Tam kvasite tudi nekaj o farovžu. Pa o tem ni še nič gotovega. Kadar boste pa zagotovo zvedeli za zidanje novega farovža, nas vsejtakoj skupaj pokličite, da nas bodete poučili, da če se zida farovž, bomo ob ves trtni zarod in ob vse pridelke. Saj dobro vemo, da vi, če je le mogoče, nas takih nezgod obvarjete. Za to vam ostane večer spomin na Brjah... Vi si upate trditi v vašem dopisu, da rajši ko damo kaj za rihemberško cerkev, se vržemo v naročje ricmanjskim razmeram. No, za tiste ricmanjske razmere ste sposobni samo vi. To lahko po vseh listih razglasite. Nas občinarjev pa ne sramotite nikdar s takimi nepremišljenimi dopisi! Kaj vi boste nas primerjali Ricmanjcem? Kaj ste vi naš vodja? Ne, Brjci ne bomo šli nikdar po vašem po-velju. Mi ostanemo zvesti katoličani in udani svojim duhovnim pastirjem. Vam pa svetujemo, da se čimprej odpeljete v Ricmanje. Potem bi bil mir na Brjah, kakor je bil, ko ni bilo vas. No, pasji dnevi so tudi nam Brjcem doprinesli srečo. Obiskal nas je poslanec Štrekelj. Na mah je imel cele kupe brjskih naprednih potreb pred sabo, da je rekel: „Dalo se bo vsemu pomagati“. Dobil je baje cele kupe prošenj. Rekel je, da morajo dozoreti. No, pa saj je ta gospod ptiček za to. Bo že znal te prošnje ravnati; najbrže jih bo obesil na zvonik svetega Štefana na Dunaju. Ko bodo zadosti suhe, pa jo bo odkuril v gosposko zbornico z njimi. Tako je s tem shodom pri kraju. A, kaj pa! Shod je nastal kar oliskoma. Tekal je zasopljivi Colja, kakor vihra po vaseh: „Poslanec gre, poslanec gre! Kedor je njega volil, hitro skupaj! En hekto vina bo, če ne bo ljudstva, kdo bo pa pil? Tak krič je bil, kot bi vse vasi gorele. V tem času so se vsi želodci za eno ped zvečali češ, zdaj se bomo napili rujnega vinca. Hitro vidimo 32 žejnih oseb priti skupaj. Polovica jih je bilo nevolivcev, ki so vsi ginjeni čakali visokega gosta. Prikaže se od Zahriba poslanec Štrekelj v spremstvu Copicia in sličnih gospodov iz Rihemberga. Naši napredni junaki so kar trepetali pred Lojzetom. Eden izmed njih pa je rekel: „Kaj se bojite, saj sva pri vojakihi skupaj konje „futrala.“ Tako so šli v krčmo in so cmokali z ustnicami. A gospod poslanec pa ni dal več kot samo za en bokal. Pravijo, da je rekel, da nima drobiža. In zadovoljnost je bila preč!

Iz kanalskega okraja.

kl Iz Lokoveca. — Še ni leto dni, ko sta dva gospoda zapustila lokovsko duhovnijo. Ni dvomiti, da se je v nedeljo v vsaki družini teško določil potrebnega varuha za dom; vsakteri je hotel slišati še poslednji govor velečastitega in priljubljenega gospoda kurata. In res žalostna in pobita so postala vsa srca vernikov, koj v začetku govora. Govoril je tako ganljivo, da je v cerkvi vse ihtelo. Lepo nas je podučeval, lepo nam govoril; a tudi svaril. Vedno smo bili ginjeni od njegovih govorov; a zadnji govor njegov nam ne izgine iz spomina.

Ne da se tajiti, da si je v tem času pridobil ugled in spoštovanje vseh duhovljanov, saj je bil vedno dobor oče ubogih, skrben pastir svojih ovčič, marsikatero trdovratno srce je spreobrnil, vedno deloval v spovednici, na prižnici in v župnišču.

Da je bil res priljubljen in spoštovan, potrjujejo oni, ki so ta čas prihajali v domačo cerkev k službi božji, ker poprej so hodili le v sosedno čepovansko cerkev.

Zadnje sv. mašo je imel pri nas v ponedeljek t. j. 2. t. m. ob 8. uri zjutraj, k kateri je došlo prav monogo vernikov, po sveti maši je dal poslednji blagoslov vernikom z Najsvetejšim. Potem je blagoslovil rozne vence, sveče in druge stvari vernikom. Koj potem je pa odšel, veliki zvon ga je spremljal. Žalostni smo bili vsi, vedoč, da pri nas ne bo več služboval. Kljub temu pa iz srca želimo, da bi ga Bog ohranil na mnoga leta, čilega in čvrstega.

Več Lokovčanov.

Iz folmingskega okraja.

t Vojakovo pismo — pozdrav izobraževalnemu društvu „Soča“ pri Sv. Luciji. — Vojak-rojak nam je poslal iz Trsta sledeče pismo: Dragi „Primorski List“! Sprejmi v svoje predale meje skromne vrstice od valov sinje Adrije. Naš polk št. 97. se muči sedaj na cesarskih vajah na Koroškem. Ne misli dragi čitatelj, da se nam vojakom vedno slabo godi. Pred kratkim se je ustanovila pri Sv. Jakobu „Slovenska čitalnica“, kamor zahajamo slovenski fantje v vojaški sukni skoro vsako nedeljo. Kjer se dobro zabavamo med vojaki. Seveda pri tem vadno mislimo na domače gore in planine. V zadnji številki „Primorskega Lista“ sem bral, da namerava „Izobraževalno društvo“ „Soča“ pri Sv. Luciji prirediti v nedeljo veselico. Žal mi je, da ne morem biti zraven, ker mi ne dopuščajo vojaške dolžnosti. Zato želim kot rojak cenjenemu društvu vse najboljšo! Bog je živ! Še en pozdrav od obal sinje Adrije vsem rojakom v solnčni goriški ter folmingskim goram!

Iz cerkljanskega okraja.

c Seja „Kmečke zveze“. — Po shodu se je vršila v dvorani „Gospodarskega doma“ seja „Kmečke zveze“. Predsedoval je predsednik Franc Tavčar. Navzočih je bilo 17 odbornikov. Tajnik Gabr. Bevk prečita utemeljene resolucije, katere so se sprejele pri zadnjem občnem zboru in se že odposlale na kompetentna mesta. Dalje tajnik omenja, da je nujna potreba enotnosti glede objav „Zveznih“ zadev in sklepov. Sklene se sprejeti kot društveno glasilo „Primorski list“, kateri naj se tako preuredi, da bo de ob enem tudi glasilo vseh „Kmečkih zvez“ na Goriškem. V tem glasilu se bodo za naprej tudi naznanjale

seje in sklepi istih. Dolžnost pa je vseh odbornikov in članov „Kmet. zvez“, skrbeti zato, da se to glasilo čim bolj razširi, ker le potem bo možno „Prim. list“ tako preurediti, da bo de odgovarjal tej potrebi.

Odborniki prijavijo 110 novih članov, kateri se sprejmo v „Kmet. zvezo“. Odbornik Ant. Reje iz Šebrelj predlaga, naj odbornik „Kmet. zveze“ vsak v svojem okraju poizveduje, kako velik bi bil splošen primanjkljaj pri letošnjem senenem pridelku. O konečnem uspehu naj vsak odbornik takoj sporoči osred. odboru „Kmečke zveze“ v Cerknem, ki naj privede prošnjo na vlado, deželni odbor in poslancem. Ob enem se naproša odbornika Ant. Kosmača, da izračuna na podlagi zemljemerskih podatkov normalni pridelek. Prihodnja seja bo de naznanjena v „Prim. listu“.

c Kmečka zveza! — Shod „Kmečke zveze“ v nedeljo je dobro vspel. Govornik Kremžar je poslušalce izredno zadovoljil, kar je pričalo večkratno glasno pritiranje in konečno gromovito odobravanje. Izrekla se je za hvala in zaupnica „Slovenskemu klubu“ v državnem zboru, kojemu pripadata oba naša kmečka poslancata, za njegovo možko in dosledno delovanje v prid kmečkemu stanu. Govoril je še g. A. Kosmač, župan in sprožil misel za prošnjo za državno podpro po toči poškodovani v okraju. K sklepu je še g. Gabrijel Bevk predlagal resolucijo, v kateri K. Z. pozdravljal spomenico dež. odbora glede živinoreje, cest in posebno glede železnice od Sv. Lucije do Idrije. Protestira pa se proti temu, da deželni odbor priporoča vladi v potrjenje obd. red, s katerim slovenske občine nikakor ne morajo soglašati. Ta resolucija je bila soglasno sprejeta.

Po shodu je bila odborova seja „Kmečk. zveze“, v koji so nekateri odborniki pokazali izreden talent za pojmovanje aktualnih kmečkih potreb. Sprožili so marsikateri modro. „K. Z.“ se zaveda, da je najvažnejša kmečka korporacija v celem okraju. Naše kmečke stotnije stopajo na plan! Živete!

c Abstinenco gibanje v Cerknem. — Abstinentov nas je že 129. Če odštejemo od 20 učencev, je nas še zmerom prečastno število odraslih. Ampak mi pojdemo še dalje. Protialkoholni nabor še ni končan. Prvo stotnijo tvorijo skoro v 80% sami Cerknjani iz trga, okolica pa gotovo ne zaostane. Voglarjeva žganjarna je — prenehala. Prav! Raznih žganjarn je v Cerknem še več ko preveč.

c K. sl. izobraž. društvo otvori v nedeljo svojo knjižnico. Spored bo jako zanimiv. Pevci bodo peli tudi lepe srbske narodne pesmi.

c Otalež. — Rdeče-napredno bralno društvo tukaj, ki pa šteje menda le nekaj nad 20 udov, je priredilo vzorom svojim in delovanju svojemu primerno veselico. Vspored: Damski ples, prosta zabava, ples! Rdeče-napredno telo in grio — vadba začetek in konec vse zabave! In na tako veselico se niso sramovaliiti naši cerkljanski domači — inteligenti! Izborna teknilo.

c Šebrelje. — Letoanje leto je za kmeta skrajno skopo. Zlasti sena smo pridelali komaj polovico. Kaj bo z našo živinorejo? Ali bi ne bilo potrebno, da bi naši poslanci in naše kmečke zveze v okraju započele akcijo pri vladi za pomoč. (Op. ured. V nedeljo se je na posvetovanju v Gorici raztegnila akcija za nabavo sena na celo deželo v zvezo. Zbrane podatke naj pošlje vaš odbor na „Kmečko zvezo“ v Gorici.) Slišali smo,

da je cerklj. kmečka zveza že ukrenila nekaj v tem oziru, ampak v zvezi vseh zvez v okraju bo moč, ko j bo de morala postaviti tudi vlada. Menimo, da bi se za sedaj delo vsaj toliko izposlovati od vlade, da bi se prizadetim kmetovalcem posredovanjem vlade prodajala umetna gnojila za polovično ceno. Če dobijo vinogradniki brezobrestna posojila za nasade, zakaj ne bi kmetu pristojala n. pr. umetna gnojila za 1/2 ceno, če že hočejo povzdigniti in pospešiti domačo živinorejo.

Iz kobariškega okraja.

kd Živinorejcu pomoč! — Letos je seno, vled suše prejšnjih let prav slabo obrodilo. Tako, da po prizadetih krajih so kmetje pridelali komaj za polovico krme, kakor navadno. Živine ni pa nič manj kakor druga leta. Kmetje se strahom gledajo v bodočnost in se vprašajo s čim bodo krmili. Tu je treba pomoči, da se reši živinoreja. Z živinorejo dandanes kmet stoji iztrajno pokonci, zatorej glasno kliče: Na pomoč!

kd Kdo dopisuje? — V Drežnici se večkrat kaj sliši, kar razburja glave, premodrim možem in jih vznemirja. Ena izmed teh strašnih pošasti je novičar „Prim. lista“, kateri večkrat kakega liberalčka prav po nedolžnem obsodi v „cajtengo“. In v „cajtengo“ priti je jako huda reč. To vedo posebno liberalci; torej odtod ta nestrpna in smešna gonja proti dopisniku. Ej kaj so si vse zmislili da bi ga dobili v pest; a vse za „badavo“. Ne morejo ga pričati ne z besedo ne s peresom. Z dopisnikom torej ni nič torej h koncu. Par naukov še, mojemu bratcu dopisniku „Soče“. Le miren bodi in pameten, pa to neumno politiko pusti pri miru in ne bo ti treba glave beliti s kopaciteto dopisnikovo.

kd Nesreča radi avtomobila. — V nedeljo večer vračala se je večja družba Drežničanov od sv. Lucijskega kolodvora proti domu. Kar pridrdra nasproti njim v divjem diru avtomobil, ki se zaleti naravnost v konje, kateri se splašijo in voz v stran zvrlečejo. Voz z ljudmi se prevrne. Ena oseba si je zlomila roko, več drugih je lahko poškodovanih. Tudi avtomobilist ima znatne poškodbe. Slepi voz je zakrivil že veliko nesreč.

Iz komenskega okraja.

km Strela v cerkvi med sv. mašo. — Iz Gorjanskega nam poročajo: Grozna nesreča nas je zadela v nedeljo, 1. t. m. Celo jutro se je že podila nevihta od Furlanije sem. Ob 8. uri je začela sv. maša; cerkev je bila nattačeno polna in že se je oglasil grom ravno nad vasjo. Naenkrat — malo pred evangelijem — strašen pok; tresčilo je v strelovod na zvoniku!

Grozni zračni pritisk je vrgel na tla skoro vse tiste ljudi, ki se bili izven klopi; mnogi so izgubili zavest in se jih je moralo nesti iz cerkve. Prišli so polagoma zopet k sebi — toda žalibog ne vsi: 23 letna Rozalija Petelin iz Gorjanskega je ostala žrtev te grozne nesreče: zadela jo je srčna kap in je ostala na mestu mrtva. Prizor po cerkvi je bil strašen; vse je ležalo po tleh, vse jokalo in klicalo svojce; mnogi so hiteli k glavnemu altarju, kjer jih je g. kurat miril. Z občudovanja vredno hitrostjo je prihitel g. nadučitelj Macarol s kora in pomagal nezavestnim. Konečno — po preta kakih 10 minut se je ljudstvo pomirilo in sv. maša se je nadaljevala in končala.

Po končani službi božji smo komaj škodo dognali. Strela je vdarila v strelovod, pri tleh se je razpršila na vse kraje. Najbolj je poškodovana hiša Valentina Metljak; iskra je razpokala streho, udrla v sobo, iz sobe v kuhinjo in razbila prag pred hišo. V hiši so bili gospodinja in štiri otroci, od katerih sta dva na pragu sedela. Ostali so vsi nepoškodovani — očitno varstvo božje! Tudi druge bližnje hiše kažejo male sledove; cerkev in v zvonik so brez najmanjše poškodbe.

Dežja je pri vsej nevihti jako malo padlo. Navzlic vsej nesreči moramo Boga zahvaliti, da ni tresčilo v cerkev. Pač res smo vsi brezpomembe ničle pred vse-mogočnostjo božjo!

km Iz Svetega. — V zadnjem listu smo čitali, da v nede'jo pri sv. Tilhu ne bo nobene sv. maše zaradi plesa. Županstvo komensko je bilo krivo, ker je ples dovolilo. A ljudstvo je bilo nevoljno. Gospod dekan se je usmilil nedolžnega ljudstva in je eno sv. mašo dovolil. Daroval jo je ob 8. uri gospod vojaški duhovnik Pipan iz Škerbine.

km Tržaški jud ustrelil fanta. — V četrtek dopoldne je lovil neki tržaški jud okrog Temnice na Krasu. Na takozvanem „Hribu“ je bral 15—16 letni Rudolf Sulič drenuvlje. Jud je mislil, da se za gruom skriva pred njim srna ter je streljal in ustrelil fanta, ki je bil takoj mrtev. 24 šiber mu je šlo na levi strani v prsa, ena je ostala v roki, zadet je bil v oddajenosti 30 korakov. Nesreča se je zgodila od 9—10 dopoldne. Pogreb je bil v petek dopoldne. Nesrečni Sulič je služil pri posesniku Cotarju v Temnici. Doma je bil iz Gradišča pri Dornbergu. Nam se zdi, naj bi jud rajši ostal doma pri svoji Sari, kakor pa da hodi na lov če ne zna še ločiti človeka od srne. Pogreb je plačal jud sam.

Iz Irziškega okraja.

tž Iz Devina je vzel slovo in odšel dosedanj o skrbnik knežjih posestev v Devinu in okolici. Bil je italijanski podanik, ki si je moral blače izposoditi, da se je mogel prvič predstaviti ranjki kneginji. Tekom 23 let oskrbovanja pa je tako dobro gospodaril, da bi bil spravi grajščino kmalu na kant, sam pa je spravljal tisočake v varno zavetje. Slovincem je bil skrajno sovražen; zato se bo njegovo oskrbovanje še mnogo let poznalo v Devinu, a mogoče, da se sledovi nikdar več ne zatro. Bil je prvi in najmočnejši steber italijanske propagande in prvi zatiravec slovenskega posestnega stanja. O tem bi se dalo pisati cele knjige — ali za Devin je mrtev — zato — basta!

Književnost - umetnost.

* Ljudska knjižnica. — Izšel je tretji in četrti zvezek „Ljudske knjižnice“ v Ljubljani. Založila je „Kat. bukvarna“. Tretji zvezek vsebuje dve povesti: 1. Jernac Zmagovač, poljski spisal Henrik Sienkiewicz, preložil Fr. Virant in 2. Med plazovi, nemški spisal Artur Achleitner, poslovenil E. T. Četrti zvezek vsebuje Fr. S. Finžgar-jeva povest: „Gezdarjev sin“. — „Ljudsko knjižnico“ priporočamo prav toplo vsem!

Učenke

se sprejmejo na stanovanje in hrano. Ulica Ascoli št. 9 I. nadstropje.

„Krojaška zadruga“

v Gorici

via Signori 7, skladišče 6.

Perilo za opreme nevesti,

„Krojaška zadruga“

v Gorici

via Signori 7, skladišče 6.

kakor tudi za hotele, restavracije, grstilne, zavode, itd. — Rumberško, belgijsko in švicarsko platno, bombaževino, chiffon, creton, namizni prtji, serviete brisalke, žepni robci itd. itd. itd.

CENE STALNE.

po tovarniških cenah.

POSTREŽBA POŠTENA.

Za varstvo slov. deklet.

(Zavod sv. Nikolaja v Trstu.)

Zavetišče za brezposelne služkinje.

Žalost in groza nas obhaja, ko bemo ali slišimo, koliko so morali pretrpeti naši predniki od krvoločnih, divjih Turkov, ki so neštivilnokrat pustožili, naše kraje, požigali vasi, blago in mlade ljudi plenili in odvajali v sužnost. Posebno dragocen plen so jim bila lepa slovenska dekleta, za katera so se bogati in pohotni jutrovcji kar trgali.

Turške nevarnosti so že davno minule, vendar nam srce močno krvavi in duša se nam v pomilovanje topi, ko zremo na novejšo nevarnost, ki prete onim slovenskim mladenkam, katere sili revščine, omamlja nečimernost ali pa naganja še kak drug vzrok, da zapuste svoj tihi dom in drve za nepoznano srečo v tuji svet.

Ker smo sami priče bridkega gorja, ki tako pogostoma zadevuje cvet slovenskega ženstva, ne moremo drugače, kot glasno in močno vpiti, da odmeva do zadnjega kota naše domovine: „Dekleta doma ostanite!“ Vi pa skrbni stariši, (sorodniki in gospodarji,) ča štiti duhovniki, cenjeni učitelji ter slavna županstva, vi vsi pomagajte zavezati navale mladih ljudij do velikih mest.

Toda pri vsestranskih svarilih in pri raznih poteškočah se vendarle množi število deklet, ki prihajajo služiti v Trst. Enkrat za vselej bodi povedano: Vzroki tiče prej v vsem drugem kot tem, da obstoji v Trstu zavetišče za brezposelne služkinje t. j. Zavod Sv. Nikolaja, ki je ustanovljen le za to, da rešuje v nevarnosti že se nahajajoča na novo došla dekleta ali pa ona, ki so službo izgubila, — in nikakor ne zato, da jih spravlja iz varnega domovja v velikomestne nevarnosti.

Podli postopaci, ki se klatijo po deželi in lahkomiseljnim dekletom ponujajo lepih služb, sumljivi sopotniki v vlakcu in na ladji, „prijazni“ tolmači na postaji in v luki, predrzni sopsoli, hinavski snubci, pohotni gospodarji, lahkoživi sinovi po družinah, pokvarjene tovaršice, gostoljubne starke (po prenočiščih), posredovalni uradi za službe — vsi ti so se zakleli proti našemu mlademu ženstvu.

Iz verskega, socialnega in narodnega stališča je postalo zavetišče za brezposelne služkinje živa potreba. In res po hvalevrednem trudu in prizadevanju preblage gospe Marije Škrinjar, (ki je bila Zavodu prva voditeljica) je leta 1898 bil v Trstu ustanovljen „Zavod sv. Nikolaja“ v proslavo pedesetletnice vladanja Nj. Vel. Franca Jožefa I.

V teh devetih letih (1898—1907) je sprejelo to zavetišče v svoje okrilje približno 9000 (devet tisoč) slovenskih deklet, katera bi se bila lahko izgubila v šumečih valovih svetovnega mesta. „Zavod“ obžaluje le to, da je bilo razven teh 9000, še mnogo drugih služkinj-trpink, katerim ni mogel dovolj pomagati vsled svojih preskromnih sredstev. Koliko deklet pa je žrtvovala naša domovina še predno je Zavod obstojal! Gotovo je marsikaka mladenka tužno zvenela v okuženih prostorih velikih mest (Trst, Aleksandrija, Carigrad itd.).

„Zavod“ je bil angelj varuh ne le onim dekletom ki so v Trstu ostale, temveč tudi tistim, ki so se čez Trst izseljevale. Izvrševal je do njih vsa duhovna in telesna dela usmiljenja.

Če pomislimo, da vzdržujejo „Zavod“ le milodarovi, moramo pripoznati njegov velik trud a še večjo ljubezen, ko vidimo tako lepe vspehe. „Zavod“ sprejema dekleta že na postaji po posebnih „varhinjab“ (ki nosijo na belo rumenih trakovih svetinjico Matere Božje dobrega sveta). Daje proti prav mali odškodnini svojim gojenkam ne le streho in hrano, temveč tudi raznovrsten poduk in koristne nasvete. Poteguje se povsod za vse njihove človeške in krščanske pravice.

Vsled naraščajoče draginje na stanarini, hrani, razsvetljavi in kurjavi prihaja pa „Zavod“ v vedno večje zadrege in stiske. Zato smo prisiljeni, ker poznamo važnost tega zavetišča, da trkamo na usmiljena srca širom slovenske domovine: Pomagajte, pomagajte!

V obrambo ugleda slovenskih služkinj moramo izjaviti še to: Marsikdo napačno misli, da dekleta, ki služijo v Trstu, niso sploh nič kaj prida. Ni res Slovenke znajo še najlepše biti čednostne in verne. „Marijina družba“, „Marijin dom“, „Župnijska knjižnica“, „Slovenske pridige“ (in služba božja), „pisma od doma“ — vse to deluje v lepem soglasju z Zavodom za njihovo častno in večno blaginjo.

Dekleta so tedaj vredna vsake podpore. Prihodnje leto 1908 bode obhajal Zavod desetletnico svojega obstanka. Vsak po svojih močeh sezite v žep, da povečate to slavlje, ki naj Zavodu zagotovi obstanek in mu pospešuje napredek.

Pomagajte, Bog Vam bo obilno plačal — in veliko koristi bode imela vsa Slovenija.

Trst, 1. julija 1907.

Zavod Sv. Nikolaja v Trstu.
(Via Farneto 18. II.)

Opazke. 1.) Ker je „Zavod“ vse-slovenskega pomena v tako važni zadevi, se p. n. uredništva slovenskega časopisja najljubše prosi, da ta članek blagohotno ponatisnejo.

2.) Slavna županstva in slovenski denarni zavodi si bodo postavili večni spomenik, če nakažejo „Zavodu“ stalne letne zneske.

3.) Želeti je da se ustanove povsod posebne družbe žen in deklet, katere naj bi ne le nabirale podpor za svoje rojakinje v tujini, temveč tudi od „Zavoda“ poizvedovale, kako se jim godi.

Loterijske številke.

31. avgusta.

Trst	75	54	27	82	70
Linc	49	33	83	27	86

Tužnim in potrtnim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša mati oziroma soproga

Amalija Pelicon,
roj. Vodopivec,

po dolgi in mučni bolezni previdena s sv. zakramenti za umirajoče v 27. letu svoje starosti danes dne 4. sept. ob 4. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb zemeljskih ostankov nepozabne ranjke bode dne 5. septembra ob 5. uri popoldne.

V Dornbergu, 4. sept. 1907.

Žalujoči ostali.

Eden ali dva
mizarska pomočnika
dobita trajno delo z dobrim zaslužkom pri

ALOJZIJU GRUDNU,

Št. Vid na Glini (St. Veit a. d. Glan)
Koroško.

Občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Črničah,
registrovane zadrage z neomejenim jamstvom
bo dne 15. septembra 1907 ob 3. pop.
v kaplaniji.

DNEVNI RED:

1. Odobrenje računskega zaključka za leto 1906.
2. Volitev načelstva in nadzorstva.
3. Slučajnosti.

Vsi člani so vabljeni k udeležbi.

NAČELSTVO.

Delavnica cerkenih posod
in cerkvenega orodja

Fr. Leban

Gorica,
Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

Blago se razpošilja franko.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14,
(blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Oprava po najmodernejih slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapecarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

And. Fajt,
pek. izvedence Gorica
tekališče tr. Josipa št. 2 (lastna hiša).

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, k. or na nove maše in godove, kolace na birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po smerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

VIKTOR TOFFOLI

velika zaloga oljkega olja iz najugodnejih krajev.

Gorica, via Teatro št. 20	Gorica, via Seminario št. 10
Olje za luč 40 kr. lit.	Olje corfù 60 kr. lit.
„ fineje 56 „ „	„ barl 60 „ „
„ boljše 56 „ „	„ lucca 70 „ „
„ dalmat. 56 „ „	„ nizza 80 „ „
„ istrsko 56 „ „	„ najfin. 1 gl. „

Priporočam čč. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom.

Edina zaloga oljkega olja v Gorici.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici
Gosposka ulica št. 25

priporoča čistili duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljivecve prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Znidaršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metod. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-oveg v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Centralna posojilnica

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905
na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih
100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. januarja 1907

na menice po 6%, na vknjižbo po 5 1/2%

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 od sto.

Najboljše stiskalnice
po zelo ugodnih pogojih
in cenah se vdobe pri
tvrdki

Saunig & Dekleva
v Gorici Magistratna
ulica št. 1
zastopstvo in zaloga raznih strojev za poljedelce
in vinograde K. f. R. Ježek Blansko.

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje in hrano, na vrtu hiše Strasoldo na starem trgu sv. Antona št. 2 I. nadstropje.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Zakvala.

Podpisana, kot posestnica zavarovalne police št. 85.742 po svojem umrlem soprogu Josipu Kosovel, si šteje v dolžnost izreči javno zakvalo zavarovalnici za življenje „Janus“ na Dunaju, oziroma podružnici v Trstu za točno izplačilo svote 8000 K z obrestmi vred. Ja zavarovalnica je vsega priporočila vredna ter jo priporočam vsakomur, kdor se misli zavarovati.
ČRNICE, 19. avgusta 1907.

Jožefa vd. Kosovel.

J. ZORNIK, GORICA

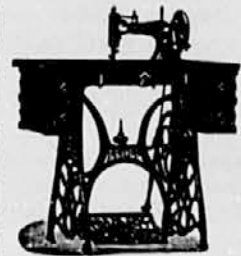
Gosposka ulica št. 10,

priporoča svojo največjo zalogo raznovrstnega blaga, kakor: perilo za gospode, raznovrstne pletenine, jägersrajce, nogavice, rokavice, najlepša izber: nakita za ženske obleke, čipk, trakov, svil, pasov, šerp, čipkastih rut, predpasnikov, modercev, pajčodalov za birmance itd.

Vse potrebščine za g. šivilje in krojače.

Saunig in Dekleva

ulica Munciplo št. 1. Gorica.

Velika to varniška zaloga šivalnih strojev kakor za šivilje, krojače, čevljarje in tudi za umetno vezanje (rekaniranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška dvokolesa »Helical Premier« in slamorezni stroji, samokresi in razne puške. lastna mehaniška popravilnica.

Novodošlo blago za nastopno dobo

se vdobi po zmernih cenah v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec v Gorici

Tekalščice Josipa Verdl št. 33 in v podružni delavnici na Tržaški cesti v lastni hiši (v bližini g. Črnigoja).

Za naročila iz dežele zadostuje, da se mi pošlje normalno prsno mero vzeto po vrhu telovnika.

Pri naročilih za gg. uradnike naj se mi označi službeni stan in činovni razred. N. pr.: Okr. sodnik, šolski svetnik, sodni pristav, profesor IX. čin. razred itd.

Izdelek iz lastnega blaga jamčim.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovaišče nirnberskega in drobnega бага ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjavo, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmi in trgih ter na deželi.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega pečiva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerjev na drobno ali v orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice s snamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico (Varstvena znamka) popije. — Okrepč kelodec, storč, da ušine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storč, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva sahtevati listke!

Ustanovljena tvrdka leta 1866.

I. DRUFOVKA — GORICA.

Glavna zaloga Gosposka ulica št. 3, filialka Raštelj št. 3. Strojarna v Črnicah. Trgovina s kopicem Gosposka ulica št. 1.

Zaloga usnja, podplatov ter vseh potrebščin za čevljarje.

Usnje za sedlarje, knjigoveze itd. Glavna zaloga ličila v korist Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Odlikovana tvornica nadplatov. Delavnica jermenov za stroje, bičev, itd.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. (Medjatova hiša)

zavaruje

1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke; 2. proti prelomom zvonove, in 3. za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam

Edina domača slovenska zavarovalnica!

Svoji k svojim!